

16.8.2016

Arviointia ISO ELO -kokouksessa 2/2016 Juvalla 10.5.2016

Nuorisotakuun tavoitteiden 2014 – 2016 arviointia ja uusia tavoitteita 2017-

Symbolit arvioinnissa: **vihreä**, **keltainen** ja **punainen** liikennevalo kuvaavat sitä, miten hyvin on onnistuttu tavoitteissa kaudella 2014 – 2016, arviointitekstissä on siihen sanallinen lisäys tai kehittämiskohde

Oppiminen tapahtuu käytännön kautta.

Tavoitteet: Nuorisotakuun yhteiset järjestelyt ja palvelut

- Toimimme monimuotoisesti ja modernisti nuorisotakuun yhteisissä järjestelyissä. Oppimisen ja ohjauksen järjestämme sellaisista rakennusaineista, joille on hyvä pohjustaa omaa, itsenäistä tulevaisuutta ja saada vähintään ammatillinen koulutus ja työura alkuun. Uudet toimintatavat antavat nuorelle kokemuksen siitä, että hän on saanut tukea ja kannustusta ja pystyy tekemään itsenäisiä päätöksiä ja valintoja erilaisissa elämänvaiheissa.
- **Arviointia: Työ on vasta alussa, yhteinen arviointi**

Jokainen voisi kokea olevansa oman elämänsä tekijä.

Tavoitteet: Kuntien toiminta

- Kunnissa otamme vastuun nuoristamme kokonaisina ja yksilöllisinä ihmisinä tukien nuoren kasvua ja itsenäistymistä esimerkiksi kuvaamalla nuorisotakuun toimintaa. Toimimme yhden oven periaatteella niin, että nuorilla on matalan kynnyksen ensikohtaamispaikka eli Olkkarin tyyppinen ohjaamo, poistamme kiusaamista, vähennämme opintojen keskeyttämisistä ja teemme asioita yhdessä tukemalla nuoren kasvua hyvinvoivaksi.
- **Arviointia: Kuntakohtaisesti; maakunnan syrjäseudut? Keskeyttävä tavoittamaan totaali-pudokkaat; Mikkeliissä matalan kynnyksen Ohjaamo hyvä, työllistämisessä kehitettävää**

Löytäisi oman paikkansa maailmassa, ja se paikka tuntuisi omalta.

Tavoitteet: osallistuvat nuoret ja kolmas sektori

- Annamme nuorille mahdollisuuksia tulla kuulluksi, vaikuttaa nuorten omiin asioihin ja innostua heidän omista asioistaan ottamalla nuoria mukaan erilaisiin päätöksenteon ja valmistelun vaiheisiin. Esimerkiksi järjestöt ja muut tukevat nuorten monipuolisia vaikutusmahdollisuuksia kaikissa nuoren elämänvaiheissa.

Arviointia (½ vihreää ja ½ keltaista)

- Tarjoaako Ohjaamo mahdollisuuden? NuTu ry ja toimintakeskus ja nuorisovaltuusto
- Rakenteet hyvällä mallilla, vaikuttavuudessa paljon parannettavaa

Nuoret olisivat itse mukana niitä järjestämässä!

Tavoitteet: kannustava oppiminen

- Varmistamme, että nuori löytää itselleen sopivia tapoja onnistua oppimaan, tuntemaan omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa, jotta aito halu oppia vahvistuu. Suosimme sellaisia oppimisen järjestelyjä, jotka kannustavat nuorta käytäntöön, kokonaisuuksiin, käsin ja yhdessä tekemiseen, tutkimiseen, luovuuteen, leikkimiseen ja peliin, vuorovaikutukseen, liikkumiseen ja myönteisiin elämyksiin.

Arviointia

- Tavoite OK (1)
- Opinnollistaminen – yhteinen tahto? (2)
- Kaikille nuorille ei löydy mielekästä opiskelupaikkaan (2)

Tietää osaavansa!

Tavoitteet ja avoimet väylät

- Luomme nuorille avoimet väylät opiskella toisella ja kolmannella asteella, jotta nuorella on mahdollisuus joustavasti edetä opinnoissaan ja yhdistää niitä erilaisiin elämänvaiheisiin, työhön ja vapaa-aikaan. Avoimet koulutuksen väylät monipuolistavat vaihtoehtoja, motivoivat ja antavat yksilöllisille valinnoille enemmän sijaa.

Arviointia

- **Toimii Savonlinnassa ja Mikkelissä toistaiseksi > tarvitaan resurssit! (½)**
- **Tärkeä – kunnasta riippuva! (½)**
- **Lisäkuvaukset tavoitteen arviointiin**
 - Avoimet väylät varmistavat aidosti toimivan järjestelmän
 - Maaseudun elinvoima: turvallisuuden tunne ja nuorten hyvinvointi ja oman elämän hallinta
 - Arjen perusasiat: koulutus ja työllistyminen
 - Nivelvaiheisiin panostettava
 - Syrjäytymisen ehkäiseminen tulevaisuudessakin
 - Työpajojen ja etsivän nuorisotyön rahoituksen varmistaminen pitkällä aikajänteellä tärkeää
 - Nuorisotyön vaikuttavuus koko kunnan alueella
 - 2020 tavoitteeksi opiskelupaikkaan joustavat pääsymahdollisuudet ja opinnot
 - Hyödynnetään erilaiset oppimismenetelmät
 - Hyödynnetään tuottavuuden kautta opinnollistamista
 - Opinnollistaminen tärkeää
 - Erilaiset oppimisympäristöt erilaisille oppijoille
 - Oppilaitoksiin myös hyvin resurssoidut matalan kynnyksen opiskelupaikat
 - Perheiden tukeminen
 - (Koulu)kiusaamiseen puututtava
 - Kehitettävä oppisopimuskoulutusta

Arviointia ISO ELO -kokouksessa 3/2016 Pieksämäellä 16.8.2016

Elinikäisen oppimisen ja ohjauksen tavoitteiden 2014 – 2016 arviointia ja uusia tavoitteita 2017-

Symbolit arvioinnissa: **vihreä**, **keltainen** ja **punainen** liikennevalo kuvaavat sitä, miten hyvin on onnistuttu tavoitteissa kaudella 2014 – 2016, arviointitekstissä on siihen sanallinen lisäys tai kehittämiskohde

Tavoitteet: oppimisen ja ohjauksen yhteiset järjestelyt

- Toimimme monimuotoisesti ja modernisti oppimisen ja ohjauksen yhteisissä järjestelyissä niin, että pyrimme hyvään oppimiseen ja oppimiskäsitukseen. Oppimisen sekä tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut järjestämme sellaisista rakennusaineista, joille on hyvä pohjustaa omaa tulevaisuutta. Uudet toimintatavat antavat kokemuksen siitä, että ihminen on saanut tukea ja kannustusta ja pystyy tekemään itsenäisiä päätöksiä ja valintoja.

Arviointia

- **Laajennetaan koskemaan koko ihmisen elämänkaarta (1)**
- **Tuki ja kannustus vahvistaa itsetuntoa (1)**
- **Itsenäinen päätös? (1)**
- **Moderni-sana? (1)**
- **Muita kommentteja: Sportive-palvelu: ilmoittaa lähimmät liikuntapaikat**

Tavoitteet: läpinäkyvyys

- Koska palvelumme ovat kaikille helposti löydettävissä ja saavutettavissa, voi ihminen tuntea saavansa puolueetonta ja laadukasta apua erilaisissa elämäntilanteissa ja kysymyksissä. Eri-laiset vaihtoehdot valintoihin löytyvät helposti, sillä palvelujen taustalla verkostot työskentelevät ihmisen parhaaksi. Siksi käytämme esimerkiksi digitaalisia ohjaustarvearviointeja, mit-taamme, arvioimme ja kehitämme oppimisen sekä tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen laa-tua, mistä viestimme avoimesti.

Arviointia

- **Laadun arviointi – jess! (1)**
- **Tyhjä lomake (1)**
- **Saavutettavuutta parannettava ohjauksen avulla (1)**
- **Tavoite on hyvä – kaikkien osalta saavutettavuus ei ole hyvä ja helppo (1)**

- **Lauserakenne: koska-sana pois; voi ihminen –kohdasta oma tavoite; tavoite ilmaisee selkeästi tuloksen tai teon (1)**

Tavoitteet: helppo palvelu

- Olemme yhden oven -periaatteella läsnä ja kansalaiselle helposti saavutettava matalan kynnyksen palvelu: kasvokkain, puhelimitse ja sähköisesti paikallisesti ja valtakunnallisesti. Palvelumme tarjoavat tietoa, neuvontaa ja ohjausta sekä oppimista. Tarjoamme vaihtoehtoisia mahdollisuuksia, erisyyksiä ja -muotoisia palveluja oppimiseen, työhön ja vapaa-aikaan. Tunnistamme ja tunnustamme erilaista oppimista ja osaamista sekä pystymme validoimaan myös epävirallista oppimista ja arkioppimista.

Arviointia

- Tyhjä lomake (1)
- Validointi – hyvä juttu (1)
- Muuten hyvä, mutta yhden oven palvelussa vielä kehittämistä, samoin erilaisen oppimisen tunnistamisessa (1)
- Käytännössä yhden oven palvelussa on vielä tekemistä (1)

Tavoitteet: kannustavat vaihtoehdot oppimiseen

- Kannustamme oppimiseen ja opintoihin, joita voi valita joustavasti erilaisten elämäntilanteiden mukaan. Ne antavat mahdollisuudet valita itselle sopivaa koulutusta ja opintoja tukemaan uravalinnoissa sekä työpaikan ja -tehtävien vaihdoksissa myös työssäoppimalla.

Arviointia

- Hyvä tavoite jota myös toteutetaan melko monipuolisesti, toki esim. verstaapaikkoja saisi olla enemmän (1)
- Muuten hyvä, mutta työssä oppimista voisi parantaa (1)
- Tyhjä lomake (1)
- Huomio myös osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen (1)

Tavoitteet: toimiva verkostoyhteistyö

- Keskitymme sisäisiin prosesseihin ja ihmisten johtamiseen, minkä avulla saavutamme verkostoissamme ja organisaatioissamme vastuuta yhteisistä päätöksistä ja yhteisestä toiminnasta. Hyvällä johtamisella saamme toimivat verkostot, joilla on valta ja vastuu sekä lupa päättää, tehdä ja toimia verkoston elinkaaren aikana, minkä kansalainen tuntee myönteisenä kokemuksena.

Arviointia

- **Toimijoilla on asiantuntemus omassa substanssissaan – luotto (1)**
- **Hyvällä johtamisella saamme toimivat verkostot + (1)**
- **Tyhjä lomake (1)**
- **Johtamisessa on aina kehittämisen varaa. Johtajuus muuttuu ajassa. (1)**
- **Hyvä johtaminen luo edellytyksiä (1)**
- **Kannetaan vastuuta? (1)**
- **Prosesseihin? Mitä ovat käytännössä? (1)**
-

Arvot

- **Luottamus:** Työskentelemme kansalaisten sekä verkostojen ja organisaatioiden kanssa luottamuksellisesti niin, että asiakas ja yhteistyökumppani voivat kokea luottavansa asian eteneeseen vaikeissakin tilanteissa. Pyrimme ylittämään odotukset ja kehitämme palveluitamme yhdessä kansalaisten kanssa.
- **Kunnioitus:** Kunnioitamme yksilön tahtoa, yksityisyyttä ja luottamuksellista suhdetta. Kunnioitus syntyy myös yksilöllisestä kohtaamisesta, vahvuuksien sekä eri tavoin opittujen taitojen esiin kannustamisesta ja valintojen vaihtoehtoisuudesta. (Ohjauksessa noudatetaan Suomen opinto-ohjaajat ry:n eettisiä periaatteita: www.sopo.fi/yhdistys/eettiset%20periaatteet.)
- **Tasa-arvo:** Tarjoamme monimuotoisia palveluja kaikenikäisille eri elämäntilanteissa helposti saavuttaen. Työskentelemme kaikki pelaa -lähtökohdasta.
- **Joustavuus:** Pyrimme tekemään asiat jatkuvasti entistä paremmin ja joustavammin. Ennakkoimme muutoksia ja etsimme menetelmiä ja työtapoja, jotka ovat luovia, avoimia ja kansalaisen kannalta osuvia.
- **Sivistys:** Toimimme yhteisten arvojemme mukaan monimuotoisessa kulttuuriympäristössä, joka on avarakatseinen, henkisesti kehittynyt ja sydämeltään viisas. Arvostamme erilaisuutta ja kannustamme moniääniseen kulttuuriseen vuoropuheluun.

Arviointia

- **Hyvät arvot, jos vaan toteutuvat (2)**
- **Voisi olla vähemmän arvoja (1)**
- **Työskentelemme kaikki pelaa.. mitä on käytännössä? (1)**
- **Sanamuotoehdotuksia: Työskentelemme kaikki yhdessä; Pyrimme tekemään > Teemme; me-muoto hyvä; huomioon myös alueellinen tasa-arvo**

Visio

- Opin, oivallan, onnistun yhdessä yrittäen
- **Opin** elämän eri vaiheissa uutta ja saan siihen kannustusta niin, että tunnen vahvuuteni ja kehittämiskohteeni. Voin valita ja päättää sen mukaan eri vaihtoehtoista ratkaisuja tulevaisuuteeni.
- **Oivallan** itsenäisesti sen, mikä on minulle parasta. Voin saada apua ja kannustusta vaihtoehtojen punnintaan silloin, kun tarvitsen, ja siinä muodossa, kuin haluan.
- **Onnistun** valinnoissani, koska saan tukea ja kannustusta myönteisistä kokemuksista. Minulla on myös mahdollisuus muuttaa suunnitelmiani ja päätyä uuteen ratkaisuun, kun olen kokeillut uutta.
- **Yhdessä** voin onnistua, sillä kaikki pääsevät mukaan. Saan hyviä kokemuksia, kun voin jakaa niitä ja hyödyntää muiden onnistumisia.
- **Yrittäen** onnistun usein vielä paremmin, kun osaan myös ottaa vastuuta omista valinnoistani. Ymmärrän niiden vaikutukset ja seuraukset myös muiden elämään ja valintoihin.
- Vision avulla saavutamme viisi tavoitettamme eli oppimisen ja ohjauksen yhteiset järjestelyt, läpinäkyvyys, helpon palvelun, oppimisen kannustavat vaihtoehdot ja toimiva verkostoyhteistyö.

Arviointia

- **Hyvä visio – yrittäen ei ehkä rimmaa? ja pakottaa ei saa (2)**
- **Hyvä visio, kunhan saadaan vain sutjakkaasti toimimaan (1)**
- **Oivallan sen (ei itsenäisesti?) (1)**
- **Sanamuotoehdotuksia: yrittäen-sanalla vastuullisesti?; yhdessä-kohtaan sillä-sana korvattaisiin kun-sanalla; voin-sanat pois**

Vastuumme tulevaisuudesta

- **Ikärakenne muuttuu:** Nuorten suhteellinen määrä pienenee, kun väestö ikääntyy, mutta ihmiset ovat ikääntyessään terveempiä ja aktiivisempia. Työelämän vaihe jatkuu pidempään.
- **Yksilöllisyys vahvistuu:** Valinnanvapaus lisääntyy ja yksilölliset valinnat korostuvat. Elämässä pärjääminen vaatii taitoja rakentaa itse oman näköinen polkunsu esim. opinnoissa, työelämän aikana ja työelämän jälkeen.
- **Työelämä pirstaloituu:** Ammatit laaja-alaistuvat, työurat pirstaloituvat ja työ organisoituu verkostoihin. Uuden oppiminen, alan vaihtaminen ja vuorottelu työn ja opintojen välillä vaativat joustavuutta osaamiseen.
- **Globalisaatio kiihtyy:** Kaikilla yhteiskunnan tasoilla ihmiset voivat lähentyä, myös markkinat ja hallinto. Kulttuuriosaamisen, kielitaidon ja viestinnän merkitys ovat yhä tärkeämpiä.
- **Tekniikka kehittyy:** Digitalisoituminen ja jokapaikan tietotekniikka puskevat jokaiselle elämän osa-alueelle. Tulee uudenlaista työtä vanhojen työtehtävien poistuessa, mikä vaatii teknologian taitoja myös vapaa-aikana kaikilla elämän alueilla.

Arviointia

- **Myös yhteisöllisyys olisi hyvä vahvistua? > Tukee toimintakykyä (1)**
- **Vastuumme mistä? Vastuumme tulevaisuuden muutoksesta? Vai otsikoksi tulevaisuuden suuntaviivat? (1)**
- **Ikärakenteen muutos vaatii huomiota, ei tapahdu itsekseen, mikä on vastuu ikärakenteen muutoksesta? (1)**
- **Työ – opinnot – työttömyysjaksot > Olisiko lisättävä? (1)**
- **Työelämän pirstaloituminen vaatii ohjauksen lisäämistä (1)**